

СТРАТЕГІЧНИЙ ПІДХІД В УПРАВЛІННІ РОЗВИТКОМ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА

*Косач І.А., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту
Чернігівський національний технологічний університет*

Регіональні проблеми України на сучасному етапі визначаються поєднанням складних перехідних процесів: посиленням соціально-економічних диспропорцій між регіонами, появою проблемних територій, ускладненням відносин між центром і регіонами. Враховуючи історичний досвід тісного зв'язку держави і ринкових структур, на сучасному етапі розвитку економіки України необхідно об'єднати переваги ринкових відносин з можливостями державних важелів позитивної дії на економічний розвиток регіону. Потрібно шукати нові форми взаємостосунків держави і підприємництва. Практика показує, що перспективним напрямом розвитку економічних відносин є використання державно-приватного партнерства (ДПП). В розвинених країнах ДПП використовується для залучення приватних інвестицій у великі інфраструктурні проекти. Для нашої країни ця модель може вирішувати не тільки економічну, політичну, але і соціальну задачу.

Успішна реалізація проектів державно-приватного партнерства залежить від цілого ряду чинників і умов, надійності учасників, а також особливостей середовища, в якому ця співпраця розвивається. У зв'язку з цим особливу актуальність має розробка стратегії державно-приватного партнерства з метою підвищення успішності реалізації проектів ДПП.

Згідно з визначенням Європейської комісії, запропонованим у 2003 р., публічно-приватне партнерство (public-private partnerships) можна охарактеризувати як передання приватному сектору частини повноважень, відповідальності та ризиків щодо реалізації інвестиційних проектів, які традиційно впроваджуються і фінансуються публічним сектором [1, с.10]. Публічно-приватні партнерства мають потенціал успішного впровадження практично в усіх галузях економіки і сферах суспільства. У рамках партнерства реалізуються проекти з будівництва й утримання шкіл, доріг і мостів, лікарень, інфраструктури водопостачання, водовідведення та електропостачання, аеропортів, громадського транспорту та ін.

Особливе значення державно-приватне партнерство має для економіки регіонів, де на його основі відбувається розвиток місцевих ринків капіталу, товарів і послуг. Кожна із сторін партнерства робить свій внесок в загальний проект. Так, з боку бізнесу таким внеском є: фінансові ресурси, професійний досвід, ефективне управління, гнучкість і оперативність в ухваленні рішень, здібність до новаторства і т.п. Участь підприємницького сектора в сумісних проектах супроводжується впровадженням більш ефективних методів роботи, вдосконаленням техніки і технології, створенням нових підприємств, сучасних робочих місць, налагодкою ефективних коопераційних зв'язків з постачальниками і підрядчиками.

Стратегія – це комплекс установок, правил ухвалення рішень і способів перекладу системи із старого (існуючого) положення в новий (цільове) стан, який забезпечує ефективне виконання її призначення (місії). Стратегія займає подвійне положення. З одного боку, вона є останньою ланкою в ланцюжку цільових орієнтирів: місія – бачення – мета – стратегія (цільовий аспект), а з іншою – початковою ланкою в ланцюжку способів досягнення мети: стратегія – стратегічний план – програма – проект (реалізаційний аспект). З погляду цільового аспекту, стратегічне управління соціально-економічним розвитком регіону – це діяльність по розробці і реалізації місії, найважливішої мети і способів господарського розвитку, зростання рівня і якості життя населення шляхом прогресивної зміни потенціалу і структури регіону відповідно до змін зовнішнього середовища. З погляду реалізаційного аспекту, стратегічне управління розвитком регіону – це діяльність, направлена на цілеспрямовану зміну умов відтворення економічних і соціальних процесів життєзабезпечення в регіоні відповідно до його місії і мети в зовнішньому середовищі [2, с.80].

Стратегію розвитку ДПП доцільно представити у вигляді загальної і декількох функціональних стратегій, реалізація яких тісно пов'язана із загальною стратегією соціально-

економічного розвитку регіону. До функціональних стратегій відносять виробничу, кадрову, інвестиційну та інші. Принциповим є цільовий характер стратегії ДПП та її зв'язок із загальною стратегією соціально-економічного розвитку регіону. Підтримка розвитку ДПП повинна стати одним з пріоритетів політики властей регіону.

При розробці стратегії ДПП необхідно враховувати такі обмеження, як рівень наявних фінансових ресурсів в межах регіону («власні засоби» регіону), доцільність та економіко-правові умови залучення іноземних інвестицій, інвестиційний потенціал регіону і його динаміку, рівень прийняттого ризику. Таким чином, потрібно відзначити, що стратегія ДПП дозволяє скоординувати зусилля різних структур на досягненні однієї мети і формувати механізм їх взаємодії. Вона повинна забезпечувати економічну і соціальну ефективність за умови дотримання заходів економічної безпеки, розвиток підтримуючої інфраструктури регіону.

Використана література:

1. Грищенко С. Підготовка та реалізація проектів публічно-приватного партнерства /С.Грищенко. – К., ФОП Москаленко О.М., 2011. – 140 с.
2. Клейнер Г.Б. Эволюция институциональных систем /Г.Б.Клейнер. – М.: Наука, 2004.